

verdoving, waardoor ze voor de foto kan poseren. Het bijtje blijft rustig zitten, genoeg tijd om een foto te maken met de smart phone. Ze vliegt na enige tijd weer weg alsof er niets aan de hand is. Nu is er geen twijfel meer mogelijk: het is een tronkenbij (Fig. 3).



Fig. 3. *Heriades truncorum*, vrouwtje. Foto Sonja Verhoeff.

Biotoop

Op de vraag naar de omgeving van de vindplaats, vist de nieuwe bijenonderzoeker gelijk een beplantingsplan op van haar woonwijk via internet. De gemeente Roermond heeft jammer genoeg in haar woonwijk diverse appel- en kersbomen vervangen voor buitenlandse bomen (Ginkgo en Liriodendron). Ook een voor insecten goede boom, de *Robinia pseudoaccacia*, is gekapt. Wellicht valt er op het gebied van kruidenrijke groenstroken iets te verbeteren? Sonja gaat het verder onderzoeken.

Gedegen metselwerk

Na vier dagen bemerkt Sonja dat de celletjes blijkbaar klaar zijn. De 'deur' van de ingang wordt zorgvuldig gesloten. Zandkorreltjes worden vermengd met de metsel-specie, hars dat de tronkenbij waarschijnlijk van coniferen uit de omliggende tuinen haalt, want een dennenboom staat niet in de directe omgeving. De afstand kan niet ver zijn, zo concludeert Sonja want haar bijtjes zijn in een mum van tijd weer terug. Voor stuifmeel hoeven de bijtjes niet ver meer te vliegen. De plant die nu het balkon van Sonja kleurt geeft, valt prima in de smaak.

Volgend jaar

'Ik ben erg benieuwd hoe dit zich volgend jaar gaat ontwikkelen. Zal ik ook mannetjes kunnen ontdekken? Ik ben vast van plan om nog een kunstmatige broedplek in de vorm van een nestblok te maken. Want dit is toch geweldig, zo op je balkon?

Wilde bijen

De Tronkenbij is één van de 358 solitaire bijen die in Nederland voorkomen. Een klein, zwart bijtje waarvan de vrouwtjes een gele buikschuier hebben waarin het stuifmeel vervoerd wordt. Het is een vrij algemeen voorkomende solitaire bij die vooral profiteert van het aanbod van kunstmatige nestgelegenheden in houtblokken (diameter van de gaatjes ongeveer 3 á 4 millimeter). Daarin maakt ze broedcellen van hars. De tronkenbij komt algemeen voor in stedelijke omgeving, maar minder in het westen van Nederland. Voor meer informatie over wilde bijen kijk je op wildebijen.nl!

Summary

The author tells about someone who had little knowledge of bees, but who became enthusiastic about wild bees after having had success with raising bees of the species '*Heriades truncorum*' on her balcony.

Succesvolle voorziening voor de gewone sachembij (*Anthophora plumipes*)

Jochem Kühnen

Inleiding

Een appelkrat gevuld met leem heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een drukke kolonie van de gewone sachembij in een tuin in Beek Ubbergen.

Nestvoorziening in een appelkrat

Er vindt regelmatig bezoek van de gewone sachembij (*Anthophora plumipes*) aan onze tuin plaats door de aanwezigheid van veel bloeiend gevlekt longkruid (*Pulmonaria officinalis*). In 2008 ben ik op zoek gegaan naar een manier om deze mooie bijen aan een plekje om te nestelen te helpen. Ik vond informatie over het creëren van een steilwandje van leem en vulde een oud appelkrat met leem uit een nabijgelegen greppel. Ik liet het leem niet drogen zoals ik hier en daar wel las, maar drukte het stevig aan, waarna ik het krat op haar kant kon zetten. Op de bovenkant van het krat bracht ik vervolgens een stuk dakbedekkingmateriaal aan om de leem droog te houden (Fig. 1).



Fig. 1. Nesthulp, net af. Foto Jochem Kühnen.



Fig. 2. Nestvoorziening, volop in gebruik. Foto Jochem Kühnen.

De eerste jaren gebeurde er echter niets. In 2009 vroeg ik aan Ivo Raemakers hoe hij de sachembijen in zijn tuin tot nestelen had gekregen. Hij vertelde me dat hij wat gaten in het leem had geboord, vermoedelijk met een diameter van 10 mm. Uiteindelijk boorde ik zo'n 20 gaten in het lemen wandje, de meeste van 10 mm, maar ook wat kleinere.

In het voorjaar van 2010 waren de eerste nestelende vrouwtjes te zien. Het aantal is flink toegenomen en rond de voorgeboorde gaten werden flink wat nieuwe gangen gegraven. Na het seizoen van 2013 ligt het aantal openingen rond de 40 (Fig. 2).

Op YouTube staat een filmpje van wat activiteit in april 2012: <http://youtu.be/dQayO66pLvU>.

De bekende broedparasiet de bruine rouwbij (*Melecta albifrons*) is nog niet waargenomen.

Summary

The author tells about making artificial nests for the hairy-footed flower bee (*Anthophora plumipes*) and about their success.